

Asia: VN/35922/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle ambulanssikuljetusten ja ensihoitopalveluun sisältyvien kuljetusten järjestämis- ja rahoitusvastuun uudistamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksumuutoksia koskevaksi lainsäädännöksi sekä luonnos

Lausunnonantajan lausunto

- 1. Lausuntonne ensihoitopalveluun sisältyvien sekä ensihoitopalveluun sisällyttämättömien ambulanssilla toteutettavien kuljetusten järjestämis- ja rahoitusvastuun siirrosta hyvinvointialueille sisältäen ensihoitopalvelun sekä muiden kuljetusten asiakasmaksujen muutokset ja kanavointiratkaisun:**

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

KT kannattaa ensihoitopalveluun sisältyvien sekä muiden Kansaneläkelaitoksen nykyisin sairaankuljetuksena korvaamien kuljetusten järjestämis- ja rahoitusvastuun siirtoa hyvinvointialueille. Tämä tukee palvelurakenteiden kehittämistä sekä ensihoitopalvelun kehittämistä osana terveydenhuoltopalveluiden kokonaisuutta. Järjestämis- ja rahoitusvastuun siirto auttaa hyvinvointialueita kokonais kustannusten hallinnassa.

KT korostaa, että muutokset eivät saa kuitenkaan heikentää hyvinvointialueiden rahoitusta. Muutoksen valmisteluun liittyy hyvinvointialueilla merkittävää hallinnollista taakkaa ja kustannuksia mm. sopimuksiin ja tietojärjestelmämuutoksiin liittyen. On varmistettava, että hyvinvointialueille siirtyvä rahoitus kattaa täysimääräisesti muutoksen aiheuttamat todelliset kustannukset, mukaan lukien hallinnollisten kustannusten lisäys.

Lisäksi valmistelussa on tarkennettava valtakunnallisesti yhtenäiset käytännöt esimerkiksi hyvinvointialueiden välisten kuljetusten kustannusten rahoitusvastuusta tai niiden laskutuskäytännöistä sekä se, miten vakuutusyhtiöiden laskuttamien ensihoitotehtävien hinta määräytyy.

- 2. Lausuntonne muista esitetyistä asiakasmaksumuutoksista (indeksisääntelymuutokset ja käyttämättä jätetyn palvelun maksun muutokset):**

Esityksessä ehdotetaan, että käyttämättä jätetyistä sosiaali- ja terveyspalveluista perittävän maksun soveltamisalaa laajennettaisiin ja perittävän maksun enimmäismäärää korotettaisiin. Tällä tavoin pyritäisiin ehkäisemään turhia kustannuksia, joita aiheettomista poisjääneistä aiheutuu hyvinvointialueille. Maksun korottamista koskeva muutos huomioitaisiin hyvinvointialueiden rahoituksessa ja tämä mahdollistaisi hyvinvointialueille lisätulojen perimisen käyttämättä jääneestä palvelusta enimmillään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten verran.

KT kannattaa sitä, että hyvinvointialueilla olisi mahdollisuus aiempaa suurempaan kompensaatioon käyttämättä ja perumatta jätetyistä palveluista. Tämä voi parantaa resurssien hyödyntämistä ja vähentää hukkakäytöstä aiheutuvia kustannuksia.

KT toteaa kuitenkin, että asiakasmaksujen korotukset ja korotus käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta olisivat jatkossa asiakkaalle merkittäviä.

3. Lausuntonne esityksen vaikutusarvioinneista:

KT pitää perusteltuna, että lakimuutoksia sovellettaisiin aikaisintaan vuoden 2027 alusta. Hyvinvointialueilta tulee olla riittävästi aikaa valmistautua huolehtia niiden järjestämisvastuulle säädettyistä tehtävistä ja palveluiden saatavuuden varmistamisesta.

KT:n näkemyksen mukaan esityksen kustannusten arviointi ei ole riittävän kattava eikä siinä ole huomioitu riittävästi kaikkia hyvinvointialueille aiheutuvia kustannuksia. Hyvinvointialueille seuraisi ensihoitopalvelun rahoitusvastuun sekä ensihoitopalveluun sisältyvämmien potilaan ambulanssikuljetusten järjestämis- ja rahoitusvastuun siirrosta uusia tehtäviä ja kustannuksia liittyen sopimuksiin, kilpailutukseen sekä tietojärjestelmämuutoksiin liittyen. Esitysluonnoksen mukaan, niistä ei ole voitu muodostaa arviota.

KT nostaa esiin, että samaan aikaan toteutetaan myös alueellisesti terveydenhuollon päivystystoiminnan lakkauttamiseen, leikkaustoimintaan ja sairaalaverkostoon liittyviä muutoksia eikä näistä johtuvia vaikutuksia ensihoitoon ja sen kustannuksiin pysytä vielä tässä vaiheessa luotettavasti arvioimaan.

Lisäksi esityksessä on arvioitu, että Kelan toimintamenojen vähenemä olisi vain 0,7 milj. eur/v., vaikka Kelan korvauskäsittelyn työmäärä vähenee merkittävästi. Kustannusten arviointia olisi tarkennettava ja otettava huomioon se, että tämä sitoo korvauskäsittelyyn liittyviä resursseja jatkossa kaikilla hyvinvointialueilla, jolloin muutosvaiheessa myös kokonaiskustannukset ovat selkeästi suuremmat.

4. Edellyttääkö ensihoidon laskutustietojen käsittely muutoksia tietojärjestelmiin (esimerkiksi laskutustietojen saaminen THL:n ylläpitämästä ensihoitorekisteristä hyvinvointialueen laskutusjärjestelmiin)? Arvioi myös muutoksen toimeenpanon aiheuttamia kustannuksia.

-

5. Minkälaisia tietojärjestelmä- ja muita muutoksia ensihoitopalveluun sisältyvämmien kuljetusten laskutustietojen käsittely edellyttää? Arvioi myös muutoksen toimeenpanon aiheuttamia kustannuksia sekä toimeenpanoon tarvittava aika.

-

6. Kysymys hyvinvointialueille (mukaan lukien Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä): Millaisia sopimus- ja kilpailutusvaikutuksia esityksellä arvioidaan olevan alueellanne?

-

7. Onko toimialanne lainsäädännössä esteitä sille, että asiakasmaksulakiin nykyisellään sisältyvää viittausta päivähoiton maksuihin (ks. tarkemmin ehdotettu 14 b §) ei jatkossa enää laissa olisi?

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Kukka Anna
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT